

الدَّرسُ السَّادِسُ

فِي السَّفَرِ

الدَّرْسُ السَّادِسُ

الْمُعْجَم: (۲۲ کلمه جدید)

تَنِيسُ رُوى مِيز	كُرَّةُ الْمِئْصَدَةِ	سى و چهار	أَرْبَعًا وَ ثَلَاثِينَ
دارد، برای «لِهَذِهِ الْأُسْرَةِ: این خانواده دارد.»	لِـ	چهل	أَرْبَعُونَ، أَرْبَعِينَ
		دستور داد دستور می‌دهد	أَمَرَ يَأْمُرُ
حرف نفی مضارع	لَا	یکم، نخستین «مُوْنِثِ الْأَوَّلِ»	الْأَوَّلَى
تو را چه می‌شود؟	مَا بِكَ	قرص‌های مسکن «مِفْرَدِ حُبُوب: حَبِّ»	حُبُوبٌ مُسَكِّنَةٌ
بیماری قند	مَرَضُ السُّكَّرِ	انگشت	خَاتَمٌ
شب، بعد از ظهر	مَسَاءٌ	سفر کرد سفر می‌کند	سَافَرَ يُسَافِرُ
درمانگاه «جمع: مُسْتَوَصَفَات»	مُسْتَوَصَفٌ	شربت، نوشیدنی	شَرَابٌ
		سردرد	صُدَاعٌ
با هم	مَعًا	فشار خون	صَغَطُ الدَّمِ
نسخه	وَصْفَةٌ	هواپیما	طَائِرَةٌ
پنهان می‌ماند	يَخْفَى	کاروان	قَافِلَةٌ

فِي السَّفَرِ

- 1 **سافرتُ** أسره السيّد فتّاحي من كِرمَان إلى العِراقِ في **قافلة** الزوّارِ لزيارة المُدُنِ المُقدَّسة: النّجفِ الأشرفِ وَ كربلاءَ وَ الكاظميّةِ وَ سامراءَ.
- 2 هُمْ سافروا في المِرّةِ **الأولى** **بالطائرة** وَ في المِرّةِ **الثانية** **بالحافلة**. السيّد فتّاحي موظّف وَ زوجته مُمرّضة. **لهذه** الأسرة سِتّة أولاد.

حوارٌ بينَ الأسرة

- 3 **السيّد فتّاحي**: أينَ تذهبونَ يا أولادي؟
الأولاد: نذهبُ لزيارة مرقّد الإمام الحسين عليه السلام .
- 4 **السيّد فتّاحي**: أينَ تذهبنَ يا بناتي؟ **البنات**: نذهبُ معَ إخوتنا للزيارة.
- 5 **أحدُ الأولاد**: أينَ تذهبانِ يا أبي وَ يا أمّي؟ **الوالد**: نذهبُ إلى **المستوصف**.
- 6 - منَ المَريض؟ - **أمّكم** تشعُرُ **بالصداع**.

درسفر

- 1 خانواده آقای فتاحی از کرمان به عراق مسافرت کردند در کاروان زائران برای زیارت شهرهای مقدس؛ نجف اشرف، کربلا، کاظمین و سامتراء
- 2 آنها بار اول با هواپیمای بار دوم با اتوبوس مسافرت کردند آقای فتاحی کارمند رستوران است این خانواده شش فرزند دارد.
لَقُلُّوْا مِیَانِ خَانَوَانِه
- 3 آقای فتاحی: کجایم رویدای فرزندانم؟ فرزندان: میرویم به زیارت مرقد امام حسین(ع)
- 4 آقای فتاحی: کجایم رویدای دخترانم؟ دختران: میرویم همراه برادرانمان به زیارت
- 5 یکی از فرزندان: کجایم رویدای پدرم و مادرم؟ پدر: میرویم به درمانگاه
- 6 مریض چه کسی است؟ مادرشان احسان سردرد دارد.
لَقُلُّوْا در دِرْمَانْغَه
- 7 پزشک: نام مریض چیست؟ - آقای فتاحی: خانم فاطمه
- 8 پزشک: توراچه شده است ای خانم فاطمه؟ - خانم فاطمه: احسان سردرد میکنم
- 9 - چند سالت است؟ - چهل سال
- 10 - آیا فشارخون یا بیماری قند داری؟ - نه فقط احسان سردرد دارم
- 11 - برایت نسخه ای می نویسم؟ - در نسخه چه چیزی می نویسی؟
- 12 - قرص های ممکن و شربت - استفاده از آن چگونه است؟
- 13 - سه قرص در هر روز؛ صبح و ظهر و شب و شربت دو مرتبه در هر روز

حوار في المُستوصفِ

- 7 **الطَّيِّبُ:** مَا اسْمُ الْمَرِيضِ؟
8 **الطَّيِّبُ:** مَا بِكَ يَا سَيِّدَةُ فَاطِمَةُ؟
9 - كَمْ عُمْرُكَ؟
10 - أَضْغَطُ الدَّمِ عِنْدَكَ أَمْ مَرَضُ السُّكَّرِ؟
11 - أَكْتُبُ لَكَ وَصْفَةً.
الْسَّيِّدَةُ فَاطِمَةُ: السَّيِّدَةُ فَاطِمَةُ.
الطَّيِّبُ فَتَّاحِي: السَّيِّدَةُ فَاطِمَةُ.
- أَشْعُرُ بِالصُّدَاعِ سَنَةً.
- أَشْعُرُ بِالصُّدَاعِ فَقَطْ.
- مَاذَا تَكْتُبُ فِي الْوَصْفَةِ؟

- 12 - الْحُبُوبُ الْمُسَكَّنَةُ وَالشَّرَابُ.
13 - ثَلَاثَةُ حُبُوبٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ:
صَبَاحاً وَظُهْراً وَمَسَاءً
وَالشَّرَابُ مَرَّتَيْنِ فِي كُلِّ يَوْمٍ.
- كَيْفَ الْإِسْتِفَادَةُ مِنْهَا؟

الْفِعْلُ الْمُضَارِعُ ← (تَفْعَلُونَ، تَفْعَلْنَ، تَفْعَلَانِ)

هَلْ تَعْرِفُونَ هَذَا الْمُجَاهِدَ؟

نَعَمْ؛ نَعْرِفُهُ. هُوَ الشَّهِيدُ مُوسَى.

آیا این رزمنده را می‌شناسید؟
بله او را می‌شناسیم. او شهید موسوی است

يَا رِجَالُ، مَاذَا تَأْكُلُونَ؟

نَأْكُلُ طَعَامَ الْإِفْطَارِ.

ای مردان چه چیزی می‌خورید؟
غذای افطار را می‌خوریم

أَيْنَ تَقْرَأْنَ الْكِتَابَ؟

نَقْرَأُهُ فِي الْمَكْتَبَةِ.

کجا کتاب می‌خوانید؟
آن را در کتابخانه می‌خوانیم

يَا نِسَاءُ، مَاذَا تَأْكُلْنَ؟

نَأْكُلُ طَعَامَ الْإِفْطَارِ.

ای زنان چه چیزی می‌خورید؟
غذای افطاری را می‌خوریم.

۱. شهید سیدکاظم موسوی، نویسنده کتاب‌های عربی پیش از انقلاب اسلامی و آغاز آن.

أَيُّهُمَا الْبِنْتَانِ، ماذا تَفْعَلَانِ؟
نَرْجِعُ إِلَى بَيْتِنَا مَعًا.
ای دو دختر چه کاری کنید؟
باهم به خانه مان بر می گزیم

أَيُّهُمَا الْوَلَدَانِ، ماذا تَفْعَلَانِ؟
نَلْعَبُ مَعًا.
ای دو پسر، چه کاری کنید؟
باهم بازی می کنیم

يَا طِفْلَانِ، إِلَى أَيْنَ تَذْهَبَانِ؟
نَذْهَبُ إِلَى بَيْتِ جَدَّتِنَا.
ای دو کودک به کجا می روید؟
به خانه مادر بزرگمان می رویم

أَيُّهُمَا الْأُسْرَةُ، ماذا تَعْمَلُونَ؟
نَزْرَعُ فِي مَزْرَعَتِنَا.
ای خانواده، چه کاری کنید؟
در مزرعه ما کاش و رز می کنیم

۱. هنگامی که در جمله ای مذکر و مؤنث با هم هستند، اجزای جمله مانند اسم اشاره، فعل و ضمیر مذکر می شوند؛ زیرا مذکر می تواند میان مذکر و مؤنث مشترک باشد؛ اما مؤنث تنها برای مؤنث است.

به مقایسهٔ فعل‌های عربی و فارسی زیر توجه کنید.

ترجمہ	فعل مضارع	ترجمہ	فعل ماضی
	أَنْتُمْ تَفْعَلُونَ دوم شخص جمع (جمع مذکر مخاطب)		أَنْتُمْ فَعَلْتُمْ دوم شخص جمع (جمع مذکر مخاطب)
	أَنْتُنَّ تَفْعَلْنَ دوم شخص جمع (جمع مؤنث مخاطب)		أَنْتُنَّ فَعَلْتُنَّ دوم شخص جمع (جمع مؤنث مخاطب)
شما انجام می دهید.	أَنْتُمْ تَفْعَلَانِ دوم شخص جمع (مثنیٰ مذکر مخاطب)	شما انجام دادید.	أَنْتُمَا فَعَلْتُمَا دوم شخص جمع (مثنیٰ مذکر مخاطب)
	 دوم شخص جمع (مثنیٰ مؤنث مخاطب)		 دوم شخص جمع (مثنیٰ مؤنث مخاطب)

چرا ترجمه سه فعل عربی در فارسی فقط یک فعل است؟

۱. در پاسخ به کلمه پرسشی «لِمَاذَا» می‌توانیم با «لِأَنَّ: برای این‌که» یا «لِ: برای» شروع کنیم؛ مثال:

لِمَاذَا تَكْتُبَانِ دَرَسْكُمْ خَارِجَ الْغُرْفَةِ؟

لِأَنَّ الْجَوَّ لَطِيفٌ جِدًّا.

چرا درستان را بیرون اتاق می‌نویسید؟
چون هوا بسیار لطیف است.

لِمَاذَا تَنْظُرُ إِلَى الْبَعِيدِ؟

لِأَنِّي أَبْحَثُ عَنْ هُدًى.

چرا به دور نگاه می‌کنی؟
چون به دنبال هدیه می‌گردم.

اکنون جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

لِمَاذَا ذَهَبْتِ إِلَى السُّوقِ؟

ذَهَبْتُ لِشِرَاءِ خَاتَمٍ ذَهَبِيٍّ.

چرا به بازار رفتی؟
برای خریدن انگشتری طلایی رفتم.

لِمَاذَا أَنْتُمْ مَسْرُورُونَ؟

لِأَنَّنا جَحَوْنَا فِي الْمُسَابَقَةِ.

چرا شما شادمانید؟
چرا که ما در مسابقه موفق شدیم.

۲. حرف «لا» غالباً فعل مضارع را منفی می‌کند؛ مثال:

أَنَا لَا أَكْذِبُ. من دروغ نمی‌گویم.

گاهی حرف «ما» افزون بر فعل ماضی، فعل مضارع را نیز منفی می‌کند؛ مانند:

مَا يَعْلَمُ آلُ عِمْرَانَ: ۷

نمی‌داند

اکنون جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

هُوَ مَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ: إبراهيم: ۳۸

لِمَاذَا لَا تَكْتُبِينَ وَاجِبَاتِكَ؟ چرا تو لیفت را نمی‌نویسی؟

أَنْتَ لَا تَظْلِمُ النَّاسَ. تو به مردم ستم نمی‌کنی.

الْتَّمَارِينَ

۱ التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ:

با مراجعه به متن درس، جمله درست و نادرست را معلوم کنید.

✗

✓

✗

○

۱. مَا كَتَبَ الطَّبِيبُ لِلْسَيِّدَةِ فَاطِمَةَ حُبُوبًا فِي الْوَصْفَةِ.

○

✓

۲. سَافَرْتُ أَسْرَهُ السَّيِّدِ فَتَّاحِي إِلَى الْعِرَاقِ.

✗

○

۳. أَلْسَيِّدَةُ فَاطِمَةَ فِي سِنِّ السَّبْعِينَ.

✗

○

۴. هَذِهِ الْأُسْرَةُ مِنْ إِيرَانِشَهْرٍ.

✗

○

۵. أَلْسَيِّدُ فَتَّاحِي حَدَّادٌ.

٢ التَّمَرِينُ الثَّانِي:

جمله‌های زیر را با توجّه به تصویر ترجمه کنید.

ماذا تَلْعَبْنَ؟

نَلْعَبُ كُرَّةَ الْمِنْضَدَةِ.

چه بازی می‌کنید؟
تنیس روی میز بازی می‌کنیم

أَيْنَ تَذْهَبُونَ؟

نَذْهَبُ فَوْقَ الْجَبَلِ.

کجای می‌روید؟
بالای کوه می‌رویم

يا وَلَدَانِ، إِلَى أَيْنَ سَتَذْهَبَانِ؟

سَتَذْهَبُ إِلَى النَّهْرِ بَعْدَ دَقَائِقَ.

ای دوپسر به کجا خواهید رفت؟
دقایقی بعد به رودخانه خواهیم رفت

يا بِنْتَانِ، ماذا تَفْعَلَانِ؟

نَأْخُذُ كِتَابَيْنِ مِنَ الْمَكْتَبَةِ.

ای دو دختر چه کاری می‌کنید؟
دو کتاب را از کتابخانه می‌گیریم

۳ التَّمَرِينُ الثَّالِثُ

جمله‌های زیر را ترجمه کنید؛ سپس زیر فعل‌های مضارع خط بکشید.

۱. ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ التَّحْلُ: ۹۰

قطعا خداوند به عدالت و نیکی دستوری دهد.

۲. ﴿أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ﴾ الْوَاقِعَةُ: ۶۸

پس آیا آبی را که می‌نوشید دیدید؟

۳. ﴿أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ﴾ الْوَاقِعَةُ: ۵۹

آیا شما آن را می‌آفرینید یا ما آفریننده ایم

۴. أَيُّهَا الْفَلَاحُونَ، أَلَا تَجْمَعُونَ الْفَوَاكِيَ لِلْبَيْعِ؟

ای کشاورزان، آیا میوه‌ها را برای فروش جمع نمی‌کنید؟

۵. يَا زَمِيلَاتِي، إِلَى أَيْنَ تَذْهَبْنَ بَعْدَ أُسْبُوعَيْنِ؟

ای همکلاسی‌هایم، دو هفته بعد به کجا می‌روید؟

۴ التَّمَرِينُ الرَّابِعُ

ترجمه کنید.

تَكْذِبَانِ	دروغ می‌گویید	لَا تَكْذِبَانِ	دروغ نمی‌گویید
مَا نَدِمْتُ	پشیمان نشدم	لَا أُنَدِمُ	پشیمان نمی‌شوم
مَا حَزَنْتِ	غمگین نشدی	لَا تَحْزَنُ	غمگین نمی‌شوی
شَرَحْتُ	شرح دادید	مَا شَرَحْتُ	شرح ندادید

تَخْدِمُونَ	خدمت می کنید	لا تَخْدِمُونَ	خدمت نمی کنید
رَحِمْتُمَا	رحم کردید	تَرَحَّمَانِ	رحم می کنید
عَمِلْنَا	کار کردیم	سَوْفَ نَعْمَلُ	کار خواهیم کرد
فَرِحْتُ	شاد شدم	تَفْرَحِينَ	شاد می شوی

۵ التَّمَرِينُ الْخَامِسُ:

گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱. أَأَنْتُمْ مَلَايِسَكُمْ أَمْسِ؟
☒ غَسَلْتُمْ ☐ تَغْسِلِينَ
۲. أَأَيُّهَا الْبَنَاتَانِ، هَلْ الطَّعَامَ؟
☒ طَبَخْتَ ☐ تَطْبُخَانِ
۳. مَاذَا تَفْعَلُ؟ عَنْ مِفْتَاحِ الْعُرْفَةِ.
☒ أَبَحْتُ ☐ نَبَحْتُ
۴. أَتَفْهَمُنَ الدَّرْسَ؟ - نَعَمْ؛ الدَّرْسُ سَهْلٌ.
☐ تَفْهَمُنَ ☒ نَفْهَمُ
۵. أَيْنَ تَذْهَبُونَ؟ إِلَى مُنْظَمَةِ الْحَجِّ وَ الزِّيَارَةِ.
☐ أَذْهَبُ ☒ نَذْهَبُ

۶ التَّمَرِينُ السَّادِسُ:

در گروه های دو نفره مکالمه کنید.

مَرَّتَيْنِ	۱. كَمْ مَرَّةً سَافَرْتَ (سَافَرْتَ) إِلَى كَرْبَلَاءَ؟
لِلزِّيَارَةِ	۲. لِمَاذَا تَذْهَبُ (تَذْهَبِينَ) إِلَى مَكَّةَ؟
نَفْسِ	۳. هَلْ تَعْرِفُ (تَعْرِفِينَ) اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ؟
أَرْبَعَةَ	۴. كَمْ عَدَدُ أَفْرَادِ أُسْرَتِكَ (أُسْرَتِكَ)؟
الْكِتَابِ	۵. مَاذَا فِي حَقِيبَتِكَ (حَقِيبَتِكَ)؟

فارسی	عربی	فارسی	عربی
ما شاد می شویم.	نَحْنُ نَفْرَحُ.	من شاد می شوم.	أَنَا أَفْرَحُ.
شما شاد می شوید.	أَنْتُمْ تَفْرَحُونَ. أَنْتُنَّ تَفْرَحْنَ. أَنْتُمَا تَفْرَحَانِ.	تو شاد می شوی.	أَنْتَ تَفْرَحُ. أَنْتِ تَفْرَحِينَ.
آنها شاد می شوند.	درس ۸ و ۹	او شاد می شود.	هُوَ يَفْرَحُ. هِيَ تَفْرَحُ.

نور السماء

بخوانید و ترجمه کنید.

۱. ﴿... لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبُ﴾ الْآنْعَام: ۵۰

منی گویم گنجینه ای خدا نزد من است و نهان را نمی دانم

۲. ﴿... يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ آلْعُور: ۳۵

خداوند برای مردم مثل برای رای زند و خدا به هر چیزی داناست.

۳. ﴿... وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ الْبَقَرَة: ۱۱۶

و خدا می داند و شما نمی دانید

۱. مَنْ هِيَ الْمُرَأَةُ الَّتِي جَاءَ اسْمُهَا فِي

الْقُرْآنِ؟ وَ كَمْ مَرَّةً جَاءَ اسْمُهَا؟

زنی که نامش در قرآن آمده کیست؟ و چند بار اسمش آمده؟

- هِيَ مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، جَاءَ اسْمُهَا فِي

الْقُرْآنِ أَرْبَعًا وَ ثَلَاثِينَ مَرَّةً.

او مریم دختر عمران است، نامش ۳۴ مرتبه در قرآن آمده

۲. مَا هِيَ الْآيَاتُ الْأُولَى الَّتِي نَزَلَتْ عَلَى

النَّبِيِّ ﷺ؟

اولین آیاتی که بر پیامبر (ص) نازل شد چه بود؟

- الْآيَاتُ الْأُولَى مِنْ سُورَةِ «الْعَلَق».

آیات اول از سوره علق

۳. مَنْ هُوَ أَوَّلُ نَبِيٍّ كَتَبَ بِالْقَلَمِ؟

اولین پیامبری که با قلم نوشت که بود؟

- هُوَ النَّبِيُّ إِدْرِيسُ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

او ادریس پیامبر بود.